MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruhy k integrované státní závěrečné zkoušce z pedagogiky, psychologie a didaktiky FJ pro učitele: navazující magisterské studium jednooborové a dvouoborové hlavní

Integrovaná státní závěrečná zkouška z pedagogiky a psychologie a didaktiky FJ je realizovaná jako **odborná rozprava nad vylosovaným tématem z okruhů** (viz níže) s oporou o **vhodně vybrané dokumenty z praxe**, předložené ve studentském portfoliu. Témata z okruhů SZZ jsou složena z pedagogické, psychologické a didaktické otázky (student si losuje jeden okruh). **Žádoucí je vhodně propojit v čase zhruba 30 minut pedagogický, psychologický a didaktický pohled na vylosované téma s oporou o studium doporučených zdrojů.** Cílem takto pojaté státní závěrečné zkoušky je podpořit u budoucích absolventů schopnost aplikovat pedagogické, psychologické a didaktické znalosti do učitelské praxe, a překlenout propast mezi teorií a praxí.

Součástí okruhů SZZ jsou aplikační a portfoliové úkoly, které vychází z úkolů realizovaných ve studiu na PdF MU. Pokud jste níže zmíněné aplikační a portfoliové úkoly v rámci studia nerealizovali, nejsou součástí Vašeho portfolia u SZZ. Promyslete daný portfoliový úkol teoreticky ve vazbě na Vaše zkušenosti z praxe, popřípadě si doplňte jiné – vámi již zpracované dokumenty (např. z jiných předmětů, praxí), které propojíte s teorií. Student/ka si tedy při přípravě na zkoušku **vybírá z portfolia dokumenty**, na nichž demonstruje porozumění teorii v praxi a tyto dokumenty u zkoušky využívá. **Portfolio nabídne komisi**, jejíž členové ho mohou u zkoušky využít k dalším dotazům. Náležitosti portfolia jsou uvedeny níže, pod okruhy otázek.

Student/ka je u zkoušky **hodnocen/a na základě kritérií uvedených na konci tohoto dokumentu**, jimž doporučujeme věnovat pozornost. Jejich znalost umožní studentům více porozumět požadavkům u zkoušky a lépe se na zkoušku připravit.

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 1	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Pedagogika a psychologie jako vědní obory Pedagogika jako vědní obor (předmět jejího zkoumání, prameny poznatků, pedagogické disciplíny a jejich zaměření, aktuální výzkumné problémy v pedagogice). Význam psychologie pro učitelství a pro vás jako pro učitele. Psychologie jako věda. Předmět psychologie. Základní paradigmata a přístupy: fyziologický, behavioristický, psychodynamický, humanistický a fenomenologický, přístup tvarové psychologie, kognitivní přístup a jejich vliv na pedagogické myšlení a školní praxi v historii i v současnosti. Školní psychologie (školní poradenská psychologie).	*Na příkladu vámi vybraného příspěvku a studia pedagogicky zaměřených periodik (např. Pedagogika, Pedagogická orientace) uveďte aktuálně řešená témata v pedagogických vědách.* *Kriticky posuďte vámi vybraný pedagogicky zaměřený odborný nebo popularizační text.*	Průcha, J. (2009). *Moderní pedagogika.* Praha: Portál. Vališová, A., & Kasíková, H. (2007). *Pedagogika pro učitele.* Praha: Grada. Vědecké časopisy: Pedagogika, Pedagogická orientace, Orbis scholae, Studia paedagogica aj. Odborné časopisy pro učitele: Komenský. Hoeksema - S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda.* Praha: Portál. Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele.* Praha: Portál. Fontana, D. (2003). *Psychologie ve školní praxi: příručka pro učitele.* Praha: Portál. Helus, Z. (2011). *Úvod do psychologie.* Praha: Grada. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (2004). *Základy psychologie.* Praha: Karolinum.
Théories de l'apprentissage et leur influence sur l'évolution des méthodologies d'enseignement du FLE : Acquisition et apprentissage des langues étrangères. Théories de l'apprentissage (béhaviorisme, innéisme, gestaltisme, constructivisme, socio cognitivisme, interaction de tutelle, intelligences multiples). Méthode grammaire-traduction. Méthode directe. SGAV. Approche communicative. Perspective actionnelle. Tendances actuelles (éclecticisme).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon documentez et justifiez la combinaison de différentes méthodes, formes et approches pédagogiques.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Ganoac'h, D. (2004). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère.* Didier. Lions-Olivéri, M.-L., Liria, P. (2003). *L'approche actionnelle dans l'enseignement des langues*. Édition Maison des langues. Puren, C. (1996). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Nathan.

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 2	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Pedagogický a psychologický výzkum a jeho využití v práci učitele Pedagogický výzkum a jeho metodologické součásti (výzkumný problém, kvantitativní a kvalitativní orientace výzkumu, validita a reliabilita, metody sběru dat, metody analýzy dat, interpretace údajů). Metody výzkumu a jejich psychologické aspekty: Metody získávání dat: pozorování, rozhovor, analýza produktů, experiment (přirozený a laboratorní), kvaziexperiment, ex post facto výzkum. Longitudinální a průřezový (cross-section) výzkum, korelační výzkum. Kvantitativní a kvalitativní výzkum. Standardizované psychologické testy. Dotazníky. Etické aspekty výzkumu a získávání dat. GDPR. Práce s osobními údaji ve školní praxi.	*Na svých portfoliových úkolech ukažte standartní strukturu empirické studie/zprávy z výzkumu. Představte přehledovou část, výzkumnou otázku, jí odpovídající metody sběru a analýzy dat, výsledky a diskusi výsledků.* *Objasněte postupy analýzy dat, které jste použili: kvalitativní kódování, tvorbu kategorií a teorie (včetně odkazů na autory), základní statistické zpracování dat.*	Gavora, P., et al. (2010). *Elektronická učebnica pedagogického výskumu.* [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné z: http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk Švaříček, R., & Šeďová, K., et al. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry.* Praha: Portál. (s. 12– 257). Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (2004). *Základy psychologie.* Praha: Karolinum.
La recherche dans le domaine de l'enseignement du FLE : L'importance de la recherche pédagogique et de la recherche-action pour améliorer la qualité de l'enseignement du FLE. Méthode de collecte de données pour l'analyse de la communication en classe de FLE. Création d'un cours de français sur objectifs spécifiques (1. demande, 2. analyse des besoins, 3. collecte de données, 4. analyse de données, 5. traitement didactique).	*Présentez la partie empirique de votre mémoire de maîtrise : la vue d'ensemble, la question de recherche, les méthodes de collecte et d'analyse des données, les résultats et leur discussion.*	Catroux, M. (2018). *Méthodologie de la recherche en didactique des langues.* Ellipses. Constant, A.-S. (2015) *Réussir mémoire, thèse et HDR*. Gualino. Mangiante, J.-M., Parpette, C. (2023). *Le français sur objectif spécifique : Ingénierie de la formation et conception de programme.* Hachette FLE.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 3	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Vzdělávací politika ČR a společné vzdělávání Vzdělávací politika České republiky v kontextu Evropské unie (Lisabonský proces, Boloňská deklarace, Memorandum o celoživotním učení). Principy vzdělávací politiky ČR (Bílá kniha, Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030). Školská legislativa platná v ČR (školské zákony). Inkluzivní výuková praxe a poradenství ve škole. Školní poradenské pracoviště a jeho praxe: výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, školní psycholog, třídní učitel (náplň práce, rozdělení rolí, rizika práce). Spolupráce s dalšími institucemi v psychologické perspektivě (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně-pedagogické centrum, středisko výchovné péče, ospod aj). Psychologické aspekty práce s žákem. Možnosti kompenzace a korekce školsky významných potíží. Zásady práce s dětmi s těmito potížemi ve škole (role třídního učitele a především školního poradenského pracoviště).	*Popište obsah školního vzdělávacího programu (ŠVP) a uveďte, jakým způsobem se plánované kurikulum ŠVP odráží v realizovaném kurikulu – ve výukovém procesu. Uveďte příklady z vlastní praxe v navštívených školách, nebo škole, kde učíte.* *Na příkladu vybraného ŠVP poukažte na implementaci principů vzdělávací politiky ČR.*	EURYDICE: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Main_Page Kalous, J., & Veselý, A. (2006). (Eds.). *Teorie a nástroje vzdělávací politiky.* Praha: Karolinum. Školská legislativa: www.msmt.cz Strategie vzdělávací politiky do roku 2030. Dostupné z: http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie2030 Vágnerová, M. (1999). *Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky.* Praha: Portál. Krejčová, L., & Mertin, V., eds. (2010*). Pedagogická intervence u žáků ZŠ.* Praha: Wolters Kluwer ČR. Langmeier, J., & Matějček, Z. (2011). *Psychická deprivace v dětství.* Praha: Karolinum.
L'influence de la politique linguistique européenne sur l'enseignement du FLE en République tchèque : Le Cadre européen commun de référence pour les langues. Le CECR VC. PEL. Contenu linguistique spécifique dans les niveaux pour le français. La place de la langue française en République tchèque et dans le curriculum.	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez les principes du Cadre-programme d'éducation et du CECR : Comment traduisez-vous les objectifs du curriculum en une leçon concrète?*	Conseil de l'Europe (2001). *CECR.* Didier, Conseil de l'Europe (2021). *CECR – Volume complémentaire.* Conseil de l'Europe. Goullier, F. (2019). *Les clés du Cadre : enjeux et actualité pour l'enseignement des langues aujourd'hui.* Didier. MŠMT (2023). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. MŠMT. Reinhardt, C., Rosen, E. (2010). *Le point sur le Cadre Européen Commun de Référence.* CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 4	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Škola v současnosti a její vliv na žáka Základní škola/střední škola ve vzdělávacím systému (dle klasifikace ISCED). Funkce školy v současné společnosti. Proměna školy v souvislosti s proměnou kurikula a společnosti. Náročné životní situace v životě žáka. Školní vzdělávání jako zdroj zátěže. Přechod mezi vzdělávacími stupni či vzdělávacími institucemi jako náročná životní situace. Teorie stresu (Seley, Lazarus). Způsoby zvládání stresu (copingové strategie). Druhy náročných životních situací u dětí školního věku. Zásady krizové intervence.	*Na příkladu českých (event. zahraničních) kurikulárních dokumentů objasněte princip jejich fungování a úlohu, kterou sehrávají ve vztahu ke škole a k její proměně. Kriticky posuďte přínosy a problémy dvoustupňového kurikula.* *Diskutujte o vybrané metafoře školy (např. škola jako povznesení, základ života, dílna lidskosti, chrám, výtah, pojišťovna) a uvažujte o tom, jaké pojetí a funkce školy stojí v pozadí této metafory. Uveďte vaši osobní metaforu.*	Rámcový vzdělávací program (RVP). Janíková, M., Janík, T., Jůva, V., Vašťatková, J., Hloušková, L., Maňák, J., et al. (2009). *Základy školní pedagogiky.* Brno: Paido. (kapitola 1). Keller, J., & Tvrdý, L. (2008). *Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna.* Praha: Slon. Tupý, J. (2014). *Tvorba kurikulárních dokumentů v České republice.* Brno: Masarykova univerzita. URL: http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/pvtp35.pdf Knotová, D. & kol. (2014). *Školní poradenství.* Praha: Grada. Langmeier, J., & Matějček, Z. (2011). *Psychická deprivace v dětství.* Praha: Karolinum. Matějček, Z. (2007). *Co děti nejvíc potřebují.* Praha: Portál. Matějček, Z. (2011). *Praxe dětského psychologického poradenství.* Praha: Portál.
L'influence du stress sur la communication en classe de FLE : Situations d'anxiété linguistique et leurs solutions. Faute et erreur dans l'évolution des méthodologies d'enseignement des langues), attitude face aux erreurs, analyse d'erreurs, interlangue. Pourquoi et quand corriger (les tâches axées sur la précision et les tâches axées sur la fluidité).	*Analysez les erreurs dans un devoir/test corrigé de l'élève et présentez des options pour corriger ces erreurs.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Guedat-Bittignofer, D. (2024). *Les émotions au cœur du processus d'enseignement-apprentissage des langues.* L'Harmattan. Larruy, M. (2003). *L'interprétation de l'erreur*. CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 5	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Řízení školy a možnosti podpory profesního vývoje učitele Procesy řízení, vedení a správy škol. Decentralizace, autonomizace školského systému, „skládání účtů“ školy, vnitřní rozvoj škol, koncepce řízení kvality ve vzdělávání, škola jako učící se organizace. Rady škol jako ústřední prvek systému správy škol. Náročné životní situace v životě učitele. Psychologická náročnost učitelství a práce s ní. Profesní vývoj učitele a jeho specifika. Syndrom vyhoření, možnosti jeho prevence a řešení (teorie, legislativa, praxe školy). Psychohygiena učitele.	*Na příkladu školské rady vybrané instituce popište její složení, hlavní kompetence a zkušenosti s jejím fungováním na dané škole.* *Popište, jakým způsobem pracujete se stresem a zátěží.*	Pol, M. (2007). *Škola v proměnách*. Brno: MU. Trunda, J., Bříza, K., & Trojan, V. (2012). *Řízení školy ve znalostní společnosti.* Praha: UK. Obst, O. (2006). *Manažerské minimum pro učitele.* Olomouc: UP. Hennig, C., & Keller, G. (1996). *Antistresový program pro učitele: projevy, příčiny a způsoby překonání stresu z povolání.* Praha: Portál. Pešek, R. Praško J. (2016). *Syndrom vyhoření: Jak se prací a pomáháním druhým nezničit.* Praha: Pasparta. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
Développement professionnel de l'enseignant de FLE : Formation initiale et continue de l'enseignant de FLE. Les premières années d'enseignement. Possibilités de perfectionnement professionnel (lecture, conférences, séminaires/webinaires, associations d'enseignants, stages pédagogiques…).	*Présentez une conférence, un séminaire/webinaire ou un stage pédagogique FLE que vous avez suivi et montrez comment cela a contribué à votre développement professionnel.*	Cuq, J.-P., Gruca, I. (2017). *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde.* PUG. Associations : Alliance Française, FIPF, Gallica, SUF… Média et multimédia : TV5 Monde, RFI, maisons d'édition FLE Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 6	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Podpora úspěšnosti žáků a žáci se se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – specifické poruchy učení (SPU) Na člověka zaměřený přístup ve vzdělávání (person-centred approach), tři postoje facilitující učení (C. G. Rogers). Individualizovaná a diferencovaná výuka v současné škole a práce s rozmanitou žákovskou populací. Inkluzivní vzdělávání a jeho principy, podpůrná opaření. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – specifické poruchy učení (SPU). Klasifikace a projevy SPU. Charakteristiky dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie a dyspraxie. Možnosti kompenzace a nápravy. Zásady práce s těmito dětmi ve škole (včetně role třídního učitele a školního poradenského pracoviště).	*Na příkladu přípravy na výuku a její reflexe uveďte, jakým způsobem jste ve výuce uplatnili princip individualizace a diferenciace.* *Princip diferencované výuky ukažte na pomůckách do výuky a výukových materiálech.*	Bertrand, Y. (1998). *Soudobé teorie vzdělávání.* Praha: Portál (kap. 2). Kratochvílová, J., Horká, H., & Škarková, L. (2015). *Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy.* Brno: MU. Podpůrná opatření: http://inkluze.upol.cz/ebooks/katalogvseobecny/katalog-vseobecny.pdf Knotová, D. & kol. (2014). *Školní poradenství.* Praha: Grada. Krejčová, L., & Mertin, V., eds. (2010). *Pedagogická intervence u žáků ZŠ.* Praha: Wolters Kluwer ČR. Matějček, Z. (2011). *Praxe dětského psychologického poradenství.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (1999*). Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (2005). *Školní poradenská psychologie pro pedagogy.* Praha: Karolinum.
Inclusion et différenciation dans l'enseignement du FLE : Les troubles d'apprentissage (troubles dys) et leurs manifestations dans l'apprentissage du FLE. Des solutions des troubles d'apprentissage dans l'enseignement du FLE (individualisation, différenciation). Adaptation des activités langagières (écoute, lecture, production), enseignement multimodal, soutien à la compréhension (visualisation, étayage).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon présentez une adaptation d'activité d'apprentissage pour un élève atteint d'un trouble dys.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Grenarová, R., Vítková, M. (eds.) (2008). *Komunikativní přístup v cizojazyčné výuce u žáků s SPU.* MU. Poulet. I. (2013). *Troubles spécifiques des apprentissages à l'école et au collège.* Chronique sociale.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 7	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Žák nadaný a mimořádně nadaný ve škole Vzdělávání nadaných žáků podle současné legislativy a kurikula (RVP). Práce s nadanými žáky, akcelerace a obohacení. Individuální vzdělávací plán. Nadání, talent, vlohy. Teorie inteligence a způsoby měření. Typy nadání a nadaných. Možnosti diagnostiky nadání (orientační, psychologická). Možnosti práce učitele, školy a školního poradenského pracoviště s nadaným žákem.	*Na konkrétním učivu vysvětlete, jak byste realizoval/a obohacení učiva u nadaného žáka.*	Hříbková, L. (2009). *Nadání a nadaní. Pedagogicko-psychologické přístupy, modely, výzkumy a jejich vztah ke školské praxi.* Praha: Grada. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál. Mudrák, J. (2015). *Nadané děti a jejich rozvoj.* Praha: Grada. Portešová, Š. (2014). *Rozumově nadaní studenti s poruchou učení: cesty od školních výkonových paradoxů k úspěchu.* Brno: Masarykova univerzita.
Élève (sur)doué en classe de FLE : La théorie des intelligences multiples de Gardner (classification) et le développement du potentiel des élèves. Développement des compétences langagières des élèves surdoués (projet, médiation, documents authentiques, autonomie). Préparation aux concours de langue française et aux examens internationaux (DELF junior/scolaire).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon présentez une activité d'approfondissement pour les élèves surdoués (par exemple, la médiation du texte, etc.).*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. David, C., Abry, D. (2018). *Classe multi-niveaux et pédagogie différenciée.* Hachette FLE. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 8	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Osobnost učitele a žáka Osobnost učitele, jeho role, profesní kompetence a rozvoj. Standard učitele, profesní etika (např. Rámec profesních kvalit učitele). Pedagog jako reflektující praktik, modely reflexe (ALACT). Třídní učitel. Osobnost učitele a osobnost žáka. Teorie osobnosti a jejich aplikace v pedagogickém prostředí. Životní příběh učitele, životní příběh žáka a jejich vliv na proces učení a výchovy.	*Ukažte na vybraném záznamu ve vašem pedagogickém deníku znaky reflektivního psaní. Vysvětlete, v čem vybraný záznam ne/přispěl k vašemu profesnímu učení.* *Jaké jsou vaše silné a slabé profesní kompetence? (můžete využít podklady ze Standardu kvality profesních kompetencí studenta)* *Prezentujte svoje (učitelovo) pojetí výuky na příkladu nedokončených vět v portfoliovém úkolu k předmětu Seminář k učitelské praxi. Komparujte s vybraným modelem kompetencí učitele (např. Rámcem profesních kvalit).*	Průcha, J. (2017). *Moderní pedagogika.* Praha: Portál. Korthagen, F., Koster, B., Kessel, J., Lagerwerf, B., Wubbels, T. (2011). *Jak spojit praxi s teorií: didaktika realistického vzdělávání učitelů.* Brno: Paido. Tomková et al. (2012). *Rámec profesních kvalit učitele.* Praha: Národní ústav pro vzdělávání. Drapela, V. J. (1997). *Přehled teorií osobnosti.* Praha: Portál. Hall, C. S., Lindzey, G. (1997). *Psychológia osobnosti.* Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatelstvo. Helus, Z. (2004) *Dítě v osobnostním pojetí: Obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče.* Praha: Portál.
L'enseignant et ses rôles en classe de FLE : Compétences clés de l'enseignant de FLE (didactique, linguistique, inter/culturelle, diagnostique). Rôles de l'enseignant : institutionnels (superposables et souples : par exemple facilitateur d'apprentissage, animateur, expert …) et praxéologiques (participatifs). Réflexion sur sa propre pratique pédagogique (rétroaction, référentiels de compétences, autoréflexion).	*Présentez l'autoréflexion d'une leçon d'enseignement effectuée lors de votre stage en vous concentrant sur votre rôle en classe.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Newby, D. (2007). *Le Portfolio européen pour les enseignants en langues en formation initiale.* Conseil de l'Europe. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 9	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Práce se vzdělávacími cíli na podporu úspěšnosti žáků Cíle základního / středního vzdělávání v rámcových vzdělávacích programech a jejich aplikace ve školních vzdělávacích programech. Taxonomie výukových cílů. Využití výukových cílů k řízení výuky. Školní úspěšnost a neúspěšnost. Pojem školní úspěšnost – objektivní a subjektivní vymezení. Faktory ovlivňující školní úspěšnost. Teorie sociokulturního handicapu. Opatření zvyšujících školní úspěšnost žáků ve třídě.	*Uveďte ze svých příprav ukázky cílů, jejich typologii, způsob práce se stanovenými cíli ve výuce a zpětnou vazbu, zda bylo cíle dosaženo.*	Pasch, M. (2005). *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině.* Praha: Portál. *Rámcový vzdělávací program* (RVP). Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
Objectifs de l'enseignement du FLE : Finalités, buts et objectifs de l'enseignement. L'importance du contexte (public, niveau de compétence en langue, durée de la séquence). Formulation des objectifs (communicatifs, linguistiques et interculturels). Formulation de l'objectif de manière précise et concrète : SMART (spécifique, mesurable, atteignable, réaliste, temporellement défini). Taxonomie des objectifs d'apprentissage de Bloom/Anderson (connaitre, comprendre, appliquer, analyser, évaluer, créer).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez et justifiez des objectifs axés sur le développement de diverses habiletés langagières (RO, RE, PO, PE, interaction, médiation…).*	Beacco, J.-C. (2007). *L'approche par compétences dans l'enseignement des langues : enseigner à partir du Cadre européen commun de référence pour les langues.* Didier. Bloom, B.S. et al. (1979). *Taxonomie des objectifs pédagogiques. Tome 1 : Domaine cognitif* (traduit par M. Lavallée). Les Presses de l'Université du Québec. Courtillon, J. (2003). *Élaborer un cours de FLE*. Hachette FLE.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 10	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Výchova, kritická a senzitivní období ve vývoji Teorie výchovy, vztah výchovy a vzdělávání. Výchova a průřezová témata ve škole, výchova jako formativní proces, antinomie výchovy, styly výchovy dle Čápa nebo Darlingové a Steinberga (in Gillernová et al.). Kritická a senzitivní období ve vývoji, vývojové mezníky a škola. Periodizace vývoje a jeho různých aspektů (kognitivní vývoj, psychosociální, emoční, a tělesný vývoj). Charakteristika dítěte staršího školního věku v psychologických teoriích (Erikson, Piaget, Kohlberg). Vývojové potřeby a vývojové krize ve vztahu ke vzdělávání. Práce s vývojovými možnostmi a limity ve škole. Teorie raného citového přilnutí (attachment), psychická deprivace v dětství. Vztahy k rodičům, učitelům a vrstevníkům a práce s nimi v praxi školy. Možné problémové projevy žáků (vč. krizových a kritických situací) ve škole a jejich řešení – např. poruchy příjmu potravy a sebepoškozování (identifikace ve škole, spolupráce s rodiči a PPP)	*Jakým konkrétním způsobem můžete přispět k výchově žáků ve škole? Ukažte na příkladu ze své praxe.* *Na příkladu ze své praxe ukažte, jakým způsobem zohledňujete ve výuce vývojová specifika žáků.*	Strouhal, M. (2013). *Teorie výchovy: k vybraným problémům a perspektivám jedné pedagogické disciplíny.* Praha: Grada. Čáp, J. (1996). *Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy.* Praha: ISV. Gillernová, I., Kebza, V., & Rymeš, M. (2011). *Psychologické aspekty změn v české společnosti: člověk na přelomu tisíciletí.* Praha: Grada. (kapitola: 2.3.2 Pojetí rodičovských stylů). Langmeier, J., & Krejčířová, D. (Eds.). (1998). *Vývojová psychologie.* Praha: Grada. Thorová, K. (2015). *Vývojová psychologie. Proměny lidské psychiky od početí po smrt.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (2001). *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy.* Praha: Karolinum. Vágnerová, M. (2012). *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání.* Praha: Univerzita Karlova.
Les spécificités et différences de publics en classe de FLE : Différents types de publics en classe de FLE. Différences entre le public jeune et plus âgé. L'enseignement du FLE aux enfants. L'enseignement du FLE aux préadolescents et adolescents. L'enseignement du FLE aux adultes.	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez la différence d'approche pédagogique entre les préadolescents et les adolescents.*	Catalano, V. (2025). *Enseigner le français aux publics adolescents.* Hachette FLE. Mangiante, J.-M., Parpette, C. (2023). *Le français sur objectif spécifique : Ingénierie de la formation et conception de programme.* Hachette FLE. Vanthier, H. (2009). L'enseignement aux enfants. CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 11	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Plánování výuky a učení Plánování výuky (ŠVP jako východisko pro projektování výuky), časový tematický plán a příprava na výukovou jednotku. Výukové cíle, vzdělávací obsah, jeho koncipování, didaktická analýza učiva, tvorba učebních úloh. Učení. Význam učení pro život člověka. Základní druhy učení – senzomotorické, kognitivní, sociální. Základní principy učení: učení pokusem a omylem, vhledem, posilováním, nápodobou a identifikací. Učení a paměť v kontextu přípravy výuky a požadavků na žáky. Jedna vybraná klasická teorie učení a aktuální přístupy k učení (kognitivistické, konstruktivistické) – jejich charakteristika, představitelé a význam pro budoucí praxi studenta.	*Na příkladu didaktické kazuistiky z vašeho aprobačního předmětu objasněte souvztažnost mezi výukovými obsahy, cíli, činnostmi žáků a jejich možnostmi.* *Vysvětlete, v čem spočívá transformace oborových obsahů do obsahu kurikula a jak se z kurikulárních obsahů stávají obsahy mysli. Na příkladu ze své výuky vysvětlete psychodidaktickou transformaci obsahu.* *Na konkrétní přípravě do výuky demonstrujte svou znalost a zohlednění aktuálních psychologických teorií učení.*	Janík, T. et al. (2013*). Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky.* Brno: MU. (kapitoly 8, 9) http://didacticaviva.ped.muni.cz Pasch, M. (2005). *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině.* Praha: Portál. Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda.* Praha: Portál. Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele.* Praha: Portál. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
La conception du cours et de la leçon dans l'enseignement du FLE : Macroplanification : le CECR et les programmes de langues. Microplanification : Planification des leçons (durée, composantes, variations, astuces)**.** Plans de cours écrits (description, organisation, ouverture, développement, clôture). Plan d'une leçon et fiche pédagogique.	*Démontrez les différences entre votre plan d'une leçon et une fiche pédagogique.*	Courtillon, J. (2003). *Élaborer un cours de FLE*. Hachette FLE. Cégep, S.-T. (2013). *La planification d'une leçon*. La presse pédago, No 2. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 12	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Výukové strategie a práce s motivací ve výuce Výukové strategie (deduktivní, induktivní a sociálně zprostředkovaná výuka). Typy výuky: výuka informativní, heuristická, produkční. Vyučovací metody, jejich klasifikace a kritéria výběru. Pedagogický odkaz J. A. Komenského ve vztahu k současným výukovým strategiím a principům výuky. Motivace k učení, práce s motivací ve škole. Teorie motivace a teorie potřeb ve výuce (poznávací, výkonová, sociální; potřeba úspěchu a potřeba vyhnout se neúspěchu). Práce s aspirační úrovní žáků ve výuce. Diagnostika motivace a práce s motivací. Zásady využívání odměn a trestů. Vlivy snižující motivaci a školní výkon (nuda a strach ve škole).	*Z vybrané přípravy na vyučovací hodinu popište, z kterých výukových strategií/metod/principů jste vycházel/a.* *Popište způsob práce s vybranou vyučovací metodou, kterou využíváte v praxi, od původního plánu přes její realizaci k alteraci.* *Vyjmenujte různé způsoby motivace žáků ve výuce a na vybraném příkladu ilustrujte způsob jejich aplikace (databáze různých způsobů motivace).*	Komenský, J. A. (1948). *Didaktika velká.* Brno: Komenium. Maňák, J., & Švec, V. (2003). *Výukové metody*. Brno: Paido. Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele.* Praha: Portál. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál. Rollnick, S., Kaplan, S. G., Rutschman, R. (2017). *Motivační rozhovory ve škole*. Praha: Portál. Pavelková, I. (2002). *Motivace žáků k učení: perspektivní orientace žáků a časový faktor v žákovské motivaci.* Praha: PdF UK.
Besoins et motivation en classe de FLE : Besoins (collectifs et individuels). Motivation (interne et externe). Le contrat d'apprentissage (implicite ou explicite). Stratégies d'apprentissage (métacognitives, cognitives, socio-affectives). Définition du jeu comme activité ludique et motivante, typologie des jeux, avantages de leurs utilisations en classe.	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez et justifiez des passages intégrant des stratégies d'apprentissage pour travailler le vocabulaire, la grammaire, la prononciation, etc.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Payet, A. (2010). *Activités théâtrales en classe de langues.* CLE International. Robert, J.-M. (2009). *Manières d'apprendre : pour des stratégies d'apprentissage différenciées*. Hachette FLE. Silva, H. (2008). *Le jeu en classe de langue*. CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 13	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Školní třída jako sociální skupina a její řízení Strategie řízení třídy, organizace výuky. Organizační formy vyučování. Hromadná, skupinová a individualizovaná výuka. Kooperativní učení. Domácí příprava žáků na vyučování a domácí úkoly, individuální vzdělávání. Školní třída a škola. Sociální skupina a skupinová dynamika (konflikt a kooperace). Fáze vývoje sociální skupiny (aplikujte na vývoj třídy a skupinovou práce se třídou). Vedení školní třídy (autorita a moc učitele). Sociální klima třídy a možnosti jeho diagnostiky.	*Vysvětlete pojem učitelovo pojetí výuky. Konfrontujte svoje pojetí výuky s Rámcem profesních kvalit učitele (NUOV).* *Na svých přípravách na výuku diskutujte o:* *a) zadání domácích úkolů a očekávané domácí přípravě,* *b) použití vybrané organizační formy vyučování.*	Cangelosi, J. S. (2000). *Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce.* Praha: Portál. Lukas, J., & Lojdová, K. (2018). *Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie.* Pedagogika, 68(2), 155–172. Kasíková, H. (2010). *Kooperativní učení, kooperativní škola.* Praha: Portál. Petty, G. (2013). *Moderní vyučování.* Praha: Portál. Hayesová, N. (1998). *Základy sociální psychologie.* Portál, Praha. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Řezáč, J. (1998). Sociální psychologie. Brno: Paido. Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace.* Praha: Grada.
La classe de langue : Interactions habituelles en classe de langue (salutations, contrôle de présence, mise en situation, présentation des objectifs, motivation, exposition, systématisation, fixation, application…). Gestion de l'espace en fonction des pratiques langagières (organisation de l'espace). Organisation du travail (individuel/réflexion, collectif, en binômes, en petits groupes/apprentissage coopératif). Devoirs en enseignement du FLE.	*Sur l'exemple de votre pratique de classe décrivez l'organisation du travail de groupe.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Cicurel, F. (2011). *Les interactions dans l'enseignement des langues*. Didier FLE. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

Okruh SZZ: 14	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Pedagogické diagnostikování ve škole Pedagogická diagnostika žáka a školní třídy (základní pojmy, etapy diagnostického postupu, metody pedagogické diagnostiky). Spolupráce s rodiči, školským a školním poradenským zařízením. Diagnostika ve škole. Význam diagnostiky v pedagogické praxi. Diagnostika žáka – předmět a postupy. Využívání různých typů norem v hodnocení žáků a různých typů hodnocení (zejména žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Diagnostika a autodiagnostika učitele – předmět a postupy. Možná úskalí diagnostiky a etický rámec diagnostiky ve škole. GDPR.	*Doložte diagnostiku vybraného žáka nebo třídy dle stanoveného cíle ve struktuře diagnostického postupu.*	Mertin, V., & Krejčová, L. (2012). *Metody a postupy poznávání žáka.* Praha: Wolters Kluwer ČR. Zelinková, O. (2007). *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program.* Praha: Portál. Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele.* Praha: Portál. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
Évaluation sommative en classe de FLE : Évaluation sommative : définition, objectifs, outils et types d'épreuves. Lien avec le CECR et les épreuves internationales. Construction d'une épreuve sommative efficace. Limites de l'évaluation sommative et compléments.	*Proposez un test diagnostic (par exemple, un test pour évaluer les compétences en lecture, en écriture, en compréhension orale et/ou en expression orale).*	Huver, E., Springer, C. (2011). *L'évaluation en langues.* Didier. Riba, P., Megre, B. (2015). Démarche qualité et évaluation en langues. Hachette FLE. Tagliante, C. (2005). *L'évaluation et le Cadre Européen Commun*. CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 15	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Učení, jeho výsledky a jejich vliv na žáka Zjišťování výsledků výuky. Ústní a písemná zkouška, didaktické testy. Typy hodnocení (autonomní, heteronomní, sumativní, formativní, komplexní rozvíjející, …). Formy hodnocení (verbální, číselné, grafické, nonverbální). Vliv hodnocení na školní úspěch a neúspěch. Proces učení v souvislosti s vývojem osobnosti a identity žáka. Uveďte možnosti ovlivňování osobnosti žáků ve škole a případná rizika.	*Na základě vámi zkonstruovaného znalostního testu pro žáky v předmětu, na který máte aprobaci, ukažte, jak se test konstruuje, jak se zpracovávají data, jak se interpretují.* *K vybranému výstupu z výuky (referát, slohová práce, projekt,…) vytvořte kritéria a případně indikátory jeho hodnocení.*	Kratochvílová, J. (2011). *Systém hodnocení a sebehodnocení žáků. Zkušenosti z České republiky i Evropských škol.* Brno: MSD. Chvál, M., Procházková, I., & Straková, J. (2015). *Hodnocení výsledků vzdělávání didaktickými testy.* [online]. Praha: ČŠI. Dostupné z: http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Hodnocenivysledku-vzdelavani-didaktickymi-testy Drapela, V. J. (1997). *Přehled teorií osobnosti.* Praha: Portál. Fontana, D. (2003). *Psychologie ve školní praxi: příručka pro učitele.* Praha: Portál. Helus, Z. (2004) *Dítě v osobnostním pojetí. Obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče.* Praha: Portál. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
Évaluation formative en classe de FLE : Évaluation formative : définition, objectifs, mise en œuvre. L'évaluation formative et le contrat d'apprentissage. Construction de grilles et de critères d'évaluation formative. Complémentarité avec l'évaluation sommative.	*Démontrez l'utilisation de différentes formes d'évaluation formative dans l'enseignement du FLE. Justifier leur utilisation vis à vis de l'objectif d'apprentissage.*	De Vecchi, G. (2021). Évaluer sans dévaluer. Pour une pédagogie positive. Hachette Education. Huver, E., Springer, C. (2011). *L'évaluation en langues*. Didier. Tagliante, C. (2005). *L'évaluation et le Cadre Européen Commun*. CLE International.

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 16	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Učení a vybrané výukové metody Problémová metoda a problémové vyučování. Projektová výuka. Východiska projektové výuky a problémového vyučování: Pedagogický pragmatismus a jeho představitelé. Autentické učení, jeho podstata a principy. Vztah mezi učením a myšlením. Druhy myšlení, vývoj myšlení a řeči (Vygotsky). Kognitivní styly a učení. Hlavní kognitivní styly a styly učení. Současná kritika stylů učení. Diagnostika poznávacích a učebních stylů. „Vztah k poznání“ a jeho vazba na učební styl a na efektivitu učení. Efektivní strategie a taktiky učení.	*Diskutujte výhody a nevýhody vybrané reformní školy či inovativního směru.*	Kratochvílová, J. (2006). *Teorie a praxe projektové výuky.* Brno: Masarykova univerzita. Pasch, M. (2005). *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině.* Praha: Portál. Fisher, R., & Balcar, K. (2004). *Učíme děti myslet a učit se: praktický průvodce strategiemi vyučování.* Portál. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (2001). *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy.* Praha: Karolinum.
La tâche dans l'apprentissage des langues et la pédagogie de projet : Styles d’apprentissage (ex. Fleming : VARK, Felder-Sylverman : actif/réflexif, sensoriel/intuitif, visuel/verbal, séquentiel/global). Styles d’apprentissage et styles d’enseignement. Exercice, activité et tâche en classe de FLE. Approche actionnelle et l’importance de la tâche communicative. Organisation de la tâche et son évaluation. Les principes de la classe inversée. Pédagogie de projet en classe de FLE (types de projet, objectifs, déroulement, réflexion, approche interdisciplinaire).	*Présentez votre réflexion sur vos « styles d'apprentissage » et l'influence possible sur vos « styles d’enseignement ».* *Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez l'utilisation d'éléments de la pédagogie de projet impliquant différents disciplines scolaires.*	Huber, M. (2020). *Apprendre en projets : la pédagogie du projet-élèves.* Chronique sociale. Liria, P. (2019). *La classe inversée.* CLE International. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 17	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Rozvoj alternativních vzdělávacích programů a inovací v současnosti a jeho důvody, afektivní potřeby nejen v alternativním vzdělávání Alternativní vzdělávací programy a inovace ve vzdělávání: reformní školy, nové alternativy, inovace v současné škole. Školní prostředí a emoce, práce s emocemi ve škole. Klasifikace emocí, projevy emocí, vztah emocí a potřeb, emocí a motivace, emocí a učení. Emoční regulace a její vývoj. Neurotické poruchy. Poruchy chování a emocí s obvyklým nástupem v dětství.	*Na vybraných přípravách na výuku diskutujte o použití prvků vybraných reformních či inovativních směrů. Ve světle vlastní praktické zkušenosti diskutujte o úskalích a přínosech vybraného reformního či inovativního směru.*	Svobodová, J. (2007). *Výběr z reformních i současných edukačních koncepcí.* Brno: MSD. Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda.* Praha: Portál. Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele.* Praha: Portál. Matějček, Z. (2007). *Co děti nejvíc potřebují.* Praha: Portál. Mezinárodní klasifikace nemocí DSM-V
Méthodes alternatives en classe de FLE : Les approches conventionnelles et non conventionnelles (60/70 : Méthode communautaire, Méthode par le silence, Méthode naturelle, Méthode par le mouvement, Méthode suggestopédique, etc.). Simulation globale (70/80) : approche pédagogique immersive (un univers fictif calqué sur le monde réel), exemples : immeuble, voyage, entreprise, conférence internationale, etc. Étapes de la SG : préparation (création de l'univers, identité fictive, évolution narrative), mise en place (lancement, développement, clôture). Avantages pédagogiques de la SG (motivation, approche interdisciplinaire, cohésion de groupe).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez l'utilisation d'éléments des méthodes alternatives.*	Cuq, J.-P., Gruca, I. (2017). *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde.* PUG. Tagliante, C. (2006). *La classe de langue.* CLE International. Yaiche, F. (1996). *Simulations Globales : Mode D'emploi.* Hachette FLE.

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 18	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Hodnoty a postoje ve vzdělávání Axiologické dimenze člověka (co je hodnota, charakter, ctnost, potřeba), charakteristika některých teorií hodnot. Hodnoty ve výchově a hodnotová dimenze v kurikulu ZŠ a SŠ. Morální výchova: její cíle a metody (kognitivní, emocionální, zaměřené na jednání). Postoje, předsudky, stereotypy ve škole. Vývoj morálního usuzování (Piaget, Kolberg). Složky postoje, utváření a změny postojů ve výukové praxi. Typy předsudků a stereotypů (genderové, etnické atd.), jejich vliv na komunikaci učitele a žáků, rodičů atd. Labeling. Možnosti postojové změny u předsudků a stereotypů u žáků a u učitelů. Rozvoj sociálních kompetencí a jejich souvislost s konceptem klíčových kompetencí.	*Vyberte si jeden z konceptů morální nebo charakterové výchovy a vysvětlete ho (např. Výchova silných stránek charakteru a ctností dle M. Seligmana, Integrativní etická výchova dle D. Narvaez, Hodnotové vzdělávání C. Mooney, Sociální a emoční učení, Mindfulness ve školách).*	Muchová, L. (2015). *Morální výchova v nemorální společnosti?* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. Dorotíková, S. (1998). *Filosofie hodnot: Problémy lidské existence, poznání a hodnocení.* Praha: UK. (s. 28) Kučerová, S. (1996). *Člověk, hodnota, výchova.* Prešov: Manacom. (s. 18) Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Řezáč, J. (1998). *Sociální psychologie.* Brno: Paido. Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace.* Praha: Grada.
Culture et approche interculturelle en classe de FLE : Culture et civilisation. Culture (avec un grand « C » et un petit « c »). Savoir culturel et approches méthodologiques (sociologique, anthropologique, sémiologique). Interculture et compétence interculturelle (savoir, savoir-faire, savoir être). Stéréotypes. Pratiques de classe.	*Sur l'exemple de vos plans de leçon illustrez la mise en œuvre d'une approche interculturelle dans l'enseignement du français.*	Beacco, J.-C. (2000). *Les Dimensions culturelles des enseignements des langues*. Hachette FLE. Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. De Carlo, M. (2004). *L'interculturel*. CLE International.

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 19	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Socializace, rodina a škola Rodina jako socializační a edukační prostředí: funkce rodiny, znaky funkční rodiny, styly výchovy dle Čápa nebo Darlingové a Steinberga (in Gillernová et al.). Typy rodinného zázemí žáka. Spolupráce učitele s rodiči žáků. Socializace, rodina a škola. Proces socializace, jeho význam pro člověka a společnost. Role školy a rodiny v socializaci dítěte, rozdíly v rodinné a školní socializaci. Role v rodině, náročné situace v rodině. Vztah rodiny a školy z psychologického hlediska. Způsob komunikace mezi školou a rodinou.	*Prezentujte svůj scénář mikrovýstupu, ve kterém se představíte jako třídní učitel (učitelka) rodičům svých žáků na první společné schůzce s nimi?* *Uveďte rizika komunikace mezi rodinou a školou a možnosti jejich předcházení.*	Rabušicová, M. (2004). *Škola a (versus) rodina.* Brno: MU. Střelec, S. (Ed.). (2004). *Studie z teorie a metodiky výchovy I.* Brno: MU. (s. 136–146) Střelec, S. (Ed.). (2006). *Studie z teorie a metodiky výchovy II.* Brno: MU. (s. 109–123) Čáp, J. (1996). *Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy.* Praha: ISV. Gillernová, I., Kebza, V., & Rymeš, M. (2011). *Psychologické aspekty změn v české společnosti: člověk na přelomu tisíciletí.* Praha: Grada. (kapitola: 2.3.2 Pojetí rodičovských stylů) Hayesová, N. (1998). *Základy sociální psychologie.* Portál, Praha. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Řezáč, J. (1998). *Sociální psychologie.* Brno: Paido. Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace.* Praha: Grada. Praško, J., & Prašková H. (2007). *Asertivitou proti stresu.* Praha: Grada.
La position du FLE en République tchèque : Le statut du français en République tchèque. Les raisons pour apprendre le français. La nécessité de la promotion du français. La communication avec les directeurs de l'établissement et les parents.	*Indiquez les possibilités du soutien de l'enseignement du FLE en République tchèque.* *Donnez des exemples d'activités pour motiver les élèves de choisir le français comme option à l'école.* *Présentez les arguments en faveur de l'enseignement du FLE auprès du chef d'établissement, des parents et des élèves eux-mêmes.*	Beacco, J.-C., Byram, M. (2007). *De la diversité linguistique à l'éducation plurilingue : Guide pour l'élaboration des politiques linguistiques éducatives en Europe.* Conseil de l'Europe. Escudé, P., Janin, P. (2010). *Le point sur l'intercompréhension, clé pour le plurilinguisme*. CLE International. SUF: *Bulletin.* UK PedF: *Cizí jazyky.*

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 20	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Kázeň a svoboda ve výchově a jejich vztah k žákům s problémovým chováním Kázeň a svoboda ve výchově a ve škole. Analýza neukázněného chování, metody řešení výchovného konfliktu: behavioristické a humanistické přístupy. Autorita ve výchově. Moc ve školní třídě (báze moci učitele, mocenské konstelace ve výuce). Žáci s problémovým chováním a jejich vnímání učitelem. Pojem problémové chování a specifické poruchy chování. Možné příčiny problémového chování. Projevy problémového chování. Možnosti nápravy problémového chování. Postup školy vůči dítěti s problémovým chováním (včetně role třídního učitele a školního poradenského pracoviště). Sociální vnímání a poznávání ve vztahu mezi vyučujícími a studujícími. „Chyby“ ve vnímání a poznávání druhých ve školní praxi.	*Uveďte příklady efektivního řízení třídy, kterým můžete předcházet vyrušování žáků. Ilustrujte použití některých opatření v praxi.*	Bendl, S. (2011). *Školní kázeň v teorii a praxi: učebnice pro studenty učitelství.* Praha: Triton. Lukas, J., & Lojdová, K. (2018). *Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie.* Pedagogika, 68(2), 155–172. Šeďová, K. (2011). *Mocenské konstelace ve výukové komunikaci.* Studia paedagogica, 16(1), 89−118. Vlčková, K., Lojdová, K., Lukas, J., Mareš, J., Šalamounová, Z., Kohoutek, T., et al. (2015). *Z posluchárny za katedru: mocenské vztahy ve výuce.* Brno: MU. (s. 22−45) Hayesová, N. (1998). *Základy sociální psychologie.* Portál, Praha. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Krejčová, L., & Mertin, V., eds. (2010). *Pedagogická intervence u žáků ZŠ.* Praha: Wolters Kluwer ČR. Lechta, V., a kol. (2005). *Terapie narušené komunikační schopnosti.* Praha: Portál. Matějček, Z. (2011). *Praxe dětského psychologického poradenství.* Praha: Portál. Vágnerová, M. (1999). *Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky.* Praha: Portál. Mezinárodní klasifikace nemocí – 10 (poruchy emocí a chování s obvyklým nástupem v dětství).
Discipline et problèmes de comportement en classe de FLE : Discipline en classe (gestion de classe, choix d'une méthodologie adaptée, bonnes relations interpersonnelles, bonne planification, motivation des élèves). Possibilités pour maintenir la discipline en classe. Autodiscipline des élèves. Gestion des problèmes disciplinaires.	*Présentez les mesures préventives qu'un enseignant de FLE peut prendre pour prévenir les comportements problématiques chez les élèves.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Catalano, V. (2025). *Enseigner le français aux publics adolescents.* Hachette FLE. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 21	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Výchovná prostředí a vlivy sociálního vnímání aktérů Výchovná prostředí (charakteristika školního, vrstevnického a lokálního prostředí). Kultura a klima školy. Komunitní škola, otevřená škola. Narušené vztahy ve školní třídě a ve škole. Podoba a význam dobře fungujících vztahů ve školní třídě. Projevy narušených vztahů. Agresivita. Šikana (teorie – Olweus, Kolář; vymezení, fáze; její rozpoznávání a možní aktéři ve školním prostředí). Kyberšikana. Prevence narušených vztahů ve třídě. Intervence ve třídě s narušenými vztahy (úloha učitele, školního poradenského pracoviště a dalších institucí, vyhláška)	*Charakterizujte prostředí vybrané školy, na které jste praktikovali.*	Bradová, J. (2013): *Rodiče vítání: Se Zdeňkem Slejškou o otevírání škol rodičům a rodičů školám.* Komenský, 137(3), 5–11. Hofbauer, B. (2004). *Děti, mládež a volný čas.* Praha: Portál. Kraus, B., & Poláčková, V., et al. (2001). *Člověk, prostředí, výchova.* Brno: Paido. Hayesová, N. (1998). *Základy sociální psychologie.* Praha: Portál. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Krejčová, L., & Mertin, V. (Eds.) (2010). *Pedagogická intervence u žáků ZŠ.* Praha: Wolters Kluwer ČR. Vágnerová, M. (2005). *Školní poradenská psychologie pro pedagogy.* Praha: Karolinum. Kolář, M. (2011). *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál.
Les activités scolaires et extrascolaires dans l'enseignement du FLE : Activités culturelles (conférences d'invités, visites à des événements et festivals culturels) Sorties, voyages et échanges scolaires. E-Twinning et Erasmus+.	*Présentez des activités culturelles et d'échange auxquelles les élèves peuvent participer.* *Comment ces activités peuvent-elles contribuer à stimuler la motivation des élèves d'apprendre le français ?*	Huber, M. (2020). *Apprendre en projets : la pédagogie du projet-élèves.* Chronique sociale. eTwinning : Dům zahraniční spolupráce European School Education Platform

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 22	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Pedagogická a výuková komunikace a její psychologický kontext Specifika pedagogické a výukové komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce a dialogické vyučování, vedení diskuse, rozhovor a jeho typy). Komunikace a interakce ve škole. Verbální a neverbální komunikace. Možné problémy v komunikaci mezi učiteli a žáky. Zásady efektivní komunikace učitelů s žáky, s rodiči a s kolegy. Komunikační fauly, komunikační chyby. Sebenaplňující proroctví (Pygmalion efekt a Golem efekt), jejich dynamika a důsledky pro žáka.	*Ilustrujte na své praxi, jak se odlišuje pedagogická komunikace v hromadném, skupinovém a individuálním vyučování.* *Na písemné sebereflexi vlastního komunikačního výstupu vysvětlete, v čem spočívá kvalita pedagogické komunikace učitele.*	Nelešovská, A. (2005). *Pedagogická komunikace v teorii a praxi: Význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky.* Praha: Grada. (s. 40–57) Mareš, J., & Křivohlavý, J. (1995). *Komunikace ve škole*. Brno: MU. (s. 24–32) Šeďová, K. (2015). *Co je dialogické vyučování?* Komenský 140(1), 8–12. Šeďová, K., Švaříček, R., & Šalamounová, Z. (2012). *Komunikace ve školní třídě.* Praha: Portál. (s. 41–51; 111–132)
La communication en classe de FLE : Communication verbale et non verbale en classe de FLE (le corps et la voix). Langues de communication en classe de FLE (langue tchèque et langue cible, plurilinguisme). Interaction menée par l'enseignant : objectifs et types de questions (questionnement avec réponses orales individuelles/nomination des élèves, répétition collective, réponse collective, vrai ou faux, dictée, etc.). Questionnement efficace (clair, intérêt pour les élèves/authenticité communicative, valeur pédagogique, réaction de l'enseignant).	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez des exemples de communication efficace en classe.*	Cadet, L., Tellier, M. (2014). *Le corps et la voix de l'enseignant : théorie et pratique*. Édition Maison des Langues. Cicurel, F. (2011). *Les interactions dans l'enseignement des langues*. Didier FLE. Ur, P. (2024). *A Course in English Language Teaching.* Cambridge University Press.

Okruh SZZ: 23	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Otázky a zpětná vazba učitele ve výukové komunikaci Význam otázek v procesu učení, druhy otázek a jejich použití v různých výukových situacích, vztah učitelovy otázky a žákovy odpovědi otázky dle kognitivní náročnosti. Zpětná vazba učitele v pedagogické a výukové komunikaci (funkce zpětné vazby, pravidla pro poskytování zpětné vazby, typy). Psychologické aspekty otázek a zpětné vazby ve výuce z hlediska emocí a sebepojetí dětí. Děti s potenciálně problematickými charakteristikami (introvertní, úzkostné, pomalejší, méně nadané, s omezenou jazykovou kompetencí atd.) a způsoby práce s nimi.	*Uveďte příklady otázek různé kognitivní náročnosti z vlastní praxe.* *Na dvou různých částech přípravy na hodinu diskutujte o vhodnosti použití různých typů otázek. Uveďte, zda a jak byste v dané situaci zařadili zpětnou vazbu. Jaké odpovědi žáků byste v dané situaci očekávali? Jak byste na ně reagovali? Jak byste v dané situaci opravili chybu?*	Švaříček, R. (2013). *Sedm pravidel kognitivně náročné výuky.* Komenský, 138(1), 11–17. Hayesová, N. (1998). *Základy sociální psychologie.* Portál, Praha. Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). *Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.* Praha: Portál. Lechta, V., a kol. (2005). *Terapie narušené komunikační schopnosti.* Praha: Portál. Řezáč, J. (1998). *Sociální psychologie.* Brno: Paido. Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace.* Praha: Grada. Praško, J., & Prašková H. (2007). *Asertivitou proti stresu.* Praha: Grada.
Autoévaluation en classe de FLE : Autoévaluation : définition, formes, objectifs de l'autoévaluation et de la co-évaluation. Outils et supports d'autoévaluation. Outils de co-évaluation. Autoévaluation et le CECR/PEL. Conditions d'une autoévaluation réussie.	*Sur l'exemple de vos plans de leçon démontrez les passages illustrant une autoévaluation/co-évaluation.*	Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. De Vecchi, G. (2021). Évaluer sans dévaluer. Pour une pédagogie positive. Hachette Education. Le Centre européen pour les langues vivantes (Conseil de l'Europe) : *European Language Portfolio*

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Okruh SZZ: 24	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
Kvalita školy a vztahy v ní Kvalita školy a pedagogická evaluace jako proces, přístupy k pedagogické evaluaci, typy pedagogické evaluace, autoevaluace školy. Klima školy, klima učitelského sboru, žákovské hodnocení výuky, práce se začínajícími učiteli jako možné indikátory kvality školy z pohledu učitele.	*Na příkladu Zprávy české školní inspekce a Výroční zprávy o činnosti školy, ve které jste vykonávali učitelskou praxi, popište hodnocené aspekty (externí i interní) a porovnejte je s vlastní zkušeností.*	Průcha, J. (1996). *Pedagogická evaluace: hodnocení vzdělávacích programů, procesů a výsledků.* Brno: MU. Vašťatková, J. (2010). *Autoevaluace a benchmarking ve škole.* Olomouc: Hanex. Mareš, J. (2013). *Pedagogická psychologie.* Praha: Portál.
Sélection de matériel pédagogique de qualité pour l'enseignement du FLE : Documents pour la classe : manuels/méthodes FLE, documents authentiques, supports numériques. Sélection d'une méthode appropriée pour le public pré-adolescents et adolescents (critères de sélection). Avantages et inconvénients des méthodes publiées en France et en République tchèque.	*Présentez les méthodes et le matériel pédagogique que vous avez utilisés pendant vos stages en soulignant les points forts et les points faibles.*	Abry, D., Brodin, E., Petitgirard, J.-Y. (2011). *Le tableau blanc interactif.* CLE International. Bertocchini, P., Constanzo, E. (2017). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE.* CLE International. Louveau, E., Mangenot, F. (2006). *Internet et la classe de langue*. CLE International. Tagliante, C. (2006). *La classe de langue.* CLE International.

MUNI PED MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Studentské portfolio[1]

Cílem portfolia je vést studenty učitelství k průběžné reflexi teoretické přípravy, k sebereflexi a reflexi pedagogické praxe a průběžnému sledování vlastního profesního rozvoje. Studentské portfolio je součástí integrované SZZ. Dává studentům možnost ukázat, které kompetence si osvojili, shrnout své úspěchy a případné neúspěchy, reflektovat různé aktivity, proběhnuvší během bakalářského i magisterského studia. Zahrnuje materiály, dokumenty a výtvory (artefakty), které studenta/ky zpracované během bakalářského i magisterského studia. Jejich uvážený výběr umožňuje sledovat profesní rozvoj studenta/ky učitelství, reflektovat úroveň pedagogických a psychologických znalostí a přinášet podněty pro jejich zdokonalování (Kompetenční rámec…, MŠMT, 2023). Tvoří důležitý podklad pro diskusi studenta/ky s vyučujícím při integrované SZZ. Ke každému tematickému okruhu si připravte relevantní materiál z Vašeho portfolia (ze studia či z Vaší praxe). Portfolio je povinnou součástí SZZ. Studenti, kteří portfolio nepředloží jsou hodnoceni stupněm „neprospěl/a“.

Obsah portfolia:

Povinná část

• Základní údaje o studentovi.

• Portfoliové úkoly z předmětů pedagogicko-psychologického modulu a didaktického modulu v bakalářském a navazujícím magisterském studiu, v nichž si studenti osvojují teoretické znalosti ve vazbě na pedagogickou realitu ve škole. Pokud jste některé úkoly nedělali (např. studium na jiné škole), v portfoliu je mít nebudete. U povinně volitelných předmětů vkládejte portfoliové úkoly, které jste z Vámi zvoleného předmětu dělali. Pokud jste si volili z více úkolů v určitém předmětu jen některé, vložte do portfolia úkoly, které jste dělali. Ostatní úkoly promyslete teoreticky ve vazbě na Vaše zkušenosti z praxe a ze studia. Můžete je také doplnit jinými odpovídajícími materiály, které máte.

• Doklady pedagogické praxe, např. vybrané příklady příprav na výuku, foto a video dokumentace, reflektivní záznamy od spolužáků nebo provázejících učitelů, zpětná vazba od provázejících učitelů, hodnocení studentovy výuky ze strany žáků (evaluační dotazníky).

• Přehled prostudovaných odborných zdrojů.

Volitelná, doporučená část

• Aplikační úkoly jako dílčí úkoly či výstupy ze seminářů,

• autobiografický popis vývoje studenta/ky jako budoucího učitele,

• motivy k volbě učitelského povolání,

• vlastní filozofie vzdělávání (jak se žáky pracuji, jaký systém diagnostikování výsledků žáků plánuji, jak diferencuji, hodnotím,…),

• mapa profesního rozvoje (sebehodnocení jádrových výstupů z jednotlivých pedagogických a psychologických disciplín),

• výsledky diagnostických a autodiagnostických metod realizovaných v průběhu výuky pedagogických a psychologických disciplín,

• další vybrané práce z pedagogicko-psychologických disciplín, oborových didaktik (seminární práce, projekty, plakáty),

• anotace pedagogických a psychologických publikací (nad rámec povinné literatury z jednotlivých předmětů),

• citace z odborné literatury a jiné myšlenky, které student/ka považuje za hodnotné ve vztahu k učitelské profesi,

• ukázky učebních pomůcek,

• záznamy o mimoškolních aktivitách, vztahujících se k procesu stávání se učitelem,

• certifikáty dalšího vzdělávání,

• další materiály dle uvážení studenta/ky relevantní pro profesi.

---

[1] Podrobnosti k portfoliovým a aplikačním úkolům v pedagogických předmětech

MUNI PED

MUNI PED Katedra dalších cizích jazyků

Kritéria hodnocení integrované SZZ

Student/ka		**Tematický okruh**		
Oblast	**Kritérium**	**Indikátory hodnocení studentského výstupu**		
		Prospěl/a výborně	**Prospěl/a**	**Neprospěl/a**
Obsah a strukturování tématu	**Porozumění tématu**	Prezentuje téma logicky a s hloubkovým porozuměním.	Prezentuje téma s částečným porozuměním nebo neúplně.	Prezentuje téma bez porozumění, neodpovídajíce současnému stavu poznání. Vynechává podstatné části tématu.
	Úroveň argumentace a reakce na otázky	Vhodně argumentuje. Pohotově reaguje na otázky adekvátními odpověďmi.	Místy váhavě argumentuje a poskytuje málo argumentů. K celistvému uchopení tématu potřebuje doplňující otázky.	Nedokáže argumentovat a zodpovědět doplňující otázky.
Poznámky				
Práce s odbornou terminologií a literaturou k tématu	**Využití odborné terminologie**	Využívá odbornou terminologii s porozuměním daným konceptům.	Využívá částečně, popřípadě bez porozumění.	Téměř nevyužívá. Vyjadřuje se neodborně a laicky.
	Využití odborné literatury k tématu	Využívá.	Využívá částečně. Nevybavuje si odkaz na odborný zdroj.	Nevyužívá odbornou literaturu.
Poznámky				
Aplikace tématu	**Propojování teoretických konceptů se zkušeností z pedagogické praxe**	Komplexně propojuje různé aspekty tématu, řešení konkrétních situací a svou pedagogickou praxi (např. na portfoliu).	Propojuje teorii s praxí, místy částečně, s neúplnou teorií. Při práci s portfoliem prokazuje porozumění teorii s určitými omezeními. Uvádí praktické příklady, i když v omezeném množství a ne vždy vhodně ilustrující teorii.	Nepropojuje základní teorie se zkušeností z pedagogické praxe a portfoliem. Chybně volí příklady. Neumí pracovat s portfoliem.
	Reflektování vlastní pedagogické praxe a profesního rozvoje	Je schopen do hloubky reflektovat svůj pedagogický přístup a praxi a profesní rozvoj s oporou o důkazy z portfolia.	Reflektuje svou pedagogickou praxi, místy povrchně nebo deskriptivně popisuje.	Nedokáže smysluplně popsat vlastní pedagogickou praxi.
Poznámky				